

РЕШЕНИЕ

№ 992

гр. София, 11.02.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 173 СЪСТАВ, в публично заседание на първи февруари през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: **БОГДАН Р. РУСЕВ**

при участието на секретаря В.К.

като разглежда докладваното от **БОГДАН Р. РУСЕВ** Гражданско дело № 20211110144723 по описа за 2021 година

РЕШИ:

РЕШЕНИЕ

№

от

г.

град СОФИЯ

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИЯТ РАЙОНЕН СЪД

I^{во} ГРАЖДАНСКО ОТДЕЛЕНИЕ, 173^{-ти} СЪСТАВ

В публично съдебно заседание, проведено на първи февруари през две хиляди двадесет и втора година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: БОГДАН РУСЕВ

При секретаря В.К.,

Като разглежда гражданско дело № **44723** от **2021**-ва година по описа на Софийския районен съд, докладвано от съдията РУСЕВ, и, за да се произнесе,

взе предвид следното:

Производството е по общия съдопроизводствен ред във връзка с чл. 10 ЗОДОВ.

Делото е образувано въз основа на Искова молба, вх. № 2017461/08.09.2020г. на СРС, подадена от ИВ. М. Ц. срещу ***. По същата е образувано гр.д. № 43072/2020г. на СРС, I ГО, 173 състав. С Определение № 20242430/03.11.2020г. съдът е приел, че изложените в исковата молба твърдения и приложенияте към нея писмени доказателства обосновават извод, че се касае за иск с правно основание по чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ, тъй като става дума за наложено административно наказание "глоба" по реда на чл. 405 ЗСВ. Особеност в това производство е, че предвижда санкциониране от орган на съдебната власт за неизпълнение на негови разпореждания. Макар в производството да са налице определени специфики, включително несъставяне на акт за установяване на административно нарушение и издаване на наказателно постановление, съдът е отчел, че се касае за производство по налагане на административно наказание не във връзка с правораздавателната дейност на органа на съдебната власт, а във връзка с негови специфични административни и административно-наказателни правомощия. Налагането на санкции по реда на чл. 405 ЗСВ е винаги проявление на административно-наказателна дейност, макар и осъществявана не от административен орган, а от орган на съдебната власт (арг. р.610/02.02.2018г.-адм.д.13234/2017г.-АССГ). От значение е не конкретният вид акт, с който се налага наказанието, а видът на осъществяваната при налагането му от органа дейност, която в случая е административна. В тази насока и с оглед разясненията, дадени в ТП 2/2014-2015-ВКС/ВАС, т. 1, а именно, че делата по искове за вреди от незаконосъобразни наказателни постановления, действия и бездействия по налагане на административни наказания, включително присъждане на разноски в производството по обжалване, са подсъдни на административните съдилища, съдебният състав е приел, че делото е подсъдно на административен съд и по-специално на Административен съд – София-град, комуто е изпратено делото. Административният съд - София-град обаче е прекратил образуваното пред него адм.д. № 11979/2020г., II отд., 22 състав, като е повдигнал спор за подсъдност. С Определение № 38/20.07.2021г. по адм.д. № 7/2021г. на петчленен смесен състав на ВКС и ВАС е прието, че се касае за обезщетение за неимуществени вреди от отменено постановление на прокурор за налагане на глоба по чл. 405 ЗСВ, т.е. за наложено административно наказание, което е отменено. Затова правната квалификация на предявения иск била по чл. 2, ал. 1, т. 4 ЗОДОВ и той следвало да се разгледа от общите, а не от административните съдилища. Искът не е предявен срещу административен орган по смисъла на §1, т. 1 АПК, а в исковата молба не се съдържат твърдения за незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган на изпълнителната власт. Делото е изпратено за разглеждане на Софийския районен съд, като е образувано под номер 44723/2021г. и разпределено за разглеждане на 173 състав на I ГО. Макар настоящият съдебен състав да остава на мнението си, че естеството и правната квалификация на предявения иск обуславят разглеждането му от административните съдилища, той е

обвързан от произнасянето на петчленния смесен състав на ВКС и ВАС по този въпрос, поради което и разглежда настоящия спор.

Ищецът **ИВ. М. Ц.** чрез адв. К.Т. - АК-София, е предявил срещу *** иск с правно основание чл. 2, ал. 1, т. 4 ЗОДОВ за осъждане на ответника да му заплати сумата от **10000,00 лева**, представляваща обезщетение за претърпените от ищеца неимуществени вреди, изразяващи се в увреждане на доброто му име и професионален авторитет, душевен дискомфорт и страдание, възмущение, раздразнение, яд, огорчение, безпомощност, срам, притеснения за професионалната и личностна реализация, негативно колегиално отношение, тревожност и социално дистанциране, представляващо последица от наложеното му с Постановление от 27.11.2015г. по пр.пр. № 4985/2014г. на прокурор от Софийската районна прокуратура наказание "глоба" в размер на 1000,00 лева, което в последствие било отменено от съда, **ведно със законната лихва** от подаване на исковата молба (08.09.2020г.) до окончателното ѝ изплащане. Правната квалификация на иска е указана на съда с Определение № 38/20.07.2021г. по адм.д. № 7/2021г. на ВАС/ВКС, 5чл.

Основателността на претенциите си ищецът обосновава с обстоятелството, че на 27.11.2015г. Ю. У. - Прокурор в Софийската районна прокуратура, му наложила по реда на чл. 405 ЗСВ наказание "глоба" в размер на 1000,00 лева. Постановлението било предхождано от друго такова, с което ищецът бил отстранен от разследване по досъдебно производство. Ц. дал писмени обяснения, които изпратил и до административния ръководител на СРП. В тази връзка прокурор У. провела разговор по телефона с него, в който му заявила, че, щом си е позволил да изпрати обясненията си и до ръководителя на Прокуратурата, то ще бъде наказан по максималния възможен начин, което станало факт. Наказанието било наложено без проверка, като постановлението не било връчено лично, а чрез органите на ОУ-СДВР, в което се съзира целено злепоставяне пред колегите на ищеца. Така много от тях разбрали за наложеното наказание. Ищецът изпитвал огромно унижение и срам да обяснява на същите, че наложеното наказание е въпрос на лично отношение, а не на конкретни негови постъпки. Ц. нямал наложени други наказания, а глобата възлизала на повече от $\frac{2}{3}$ от месечната му заплата. Изпитвал огромно психическо напрежение с оглед необходимостта да се бори и отстоява правата си срещу действие на магистрат. Наред с това постановлението било изпратено за изпълнение на НАП без да бъде изчакан да изтече срокът за обжалването му. Така през 2016г. ищецът установил при посещение в НАП във връзка с необходимост от снабдяване с документи за закупуване на жилище, че се води длъжник на държавата за сумата от 1000,00 лева за наложената му глоба. Наред с изпитаните унижение и безпомощност, той трябва отново да пътува между град София и град Велико Търново, за представи документите относно обжалване на същото постановление. През 2020г. пък получил покана за доброволно заплащане на глобата, като се наложило отново да представи документи на публичния изпълнител. Наложена на ищеца глоба била оспорена пред Софийския районен съд, като с Решение от 03.10.2019г. по нахд 221/2016г. на СРС, НО, 9 състав, постановлението на Прокурора от СРП е изменено и глобата е намалена от 1000,00 лева на 100,00 лева. С Решение №

167/09.01.2020г. по адм.д. № 12515/2019г. на Административен съд - София-град, решението на Софийския районен съд било отменено, а постановлението на прокурора - отменено. В тази връзка ищецът обосновава необходимост *** да понесе отговорност за нанесените му с издаденото незаконосъобразно постановление вреди. В проведените по делото публични съдебни заседания ищецът се явява лично или не се явява, като се представлява от адв. Т., която поддържа предявения иск, включително в хода на устните състезания.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК ответникът *** чрез С. Р. - Прокурор в Софийската районна прокуратура, е подал Писмен отговор, вх. № 70377/15.10.2021г. на СРС, с който оспорва предявения иск като неоснователен и недоказан. Твърди, че сочените в исковата молба вреди не е доказано да са пряк и непосредствен резултат именно от незаконосъобразния акт. Недоказани били твърденията за това, че наложеното наказание е станало достояние на служителите в 07 РУ СДВР, за засягане на достойнството и доброто име на ищеца, както и създаването на пречки пред кариерното му развитие. Претендираният размер на обезщетението се окачествява като завишен и несъответен на твърдените вреди и икономическото положение в България. Доколкото Прокуратурата не е имала ръководно-решаващи функции в производството по обжалване на постановлението, тя нямало как да носи отговорност за продължителността му. В проведените по делото публични съдебни заседания ответникът се представлява от прокурор Р. / прокурор К.. Предявеният иск се оспорва, включително в хода на устните състезания.

Софийският районен съд, като взе предвид подадената искова молба и предявения с нея иск, съобразявайки събраните по делото доказателства, основавайки се на релевантните правни норми и вътрешното си убеждение, намира следното:

Исковата молба е депозирана от легитимирана страна при наличие на правен интерес, поради което предявеният с нея иск е **допустим** и следва да бъде разгледан по същество.

Съобразно нормата на чл. 154, ал. 1 ГПК, **доказателствената тежест** по иска с правно основание чл. 2, ал. 1, т. 4 ЗОДОВ е за ищеца. Същият следва при условията на пълно и главно доказване да докаже кумулативното наличие на следните предпоставки: 1) наложено му с посоченото от него постановление административно наказание "глоба", както и че същото е отменено като незаконосъобразно с окончателен акт; 2) претърпени имуществени и неимуществени вреди в причинна връзка с проведеното наказателно преследване, както и техния размер. В тежест на ответника е да докаже наличието на някоя от предпоставките по чл. 5 и чл. 6, ал. 2 ЗОДОВ, водещи до изключване или намаляване на отговорността му. В тежест на всяка от страните е да установи фактите и обстоятелствата, от които черпи благоприятни за себе си правни последици.

От писмените доказателства по делото се установява, че в 07 РУ - СДВР срещу Х.М.Г. е водено досъдебно производство № 443/2014г., пр.пр. № 4985/2014г. на Софийската районна прокуратура, за извършено на 07.02.2014г. в град София престъпление по чл. 198 НК, първоначално

квалифицирано като такова по чл. 194, ал. 1 НК. С Постановление от 13.10.2015г. на наблюдаващия прокурор на водещия разследването - ст.разследващ полицай И.Ц. е дадена възможност по реда на чл. 405, ал. 2 ЗСВ да даде обявления за допуснати от него посочени нарушения в качеството му на водещ разследването, като същият е отстранен от него. С Постановление от 27.11.2015г. наблюдаващият прокурор е наложил на ищеца И.Ц. на основание чл. 405, ал. 1 ЗСВ наказание "глоба" в размер от 1000,00 лева. За да наложи наказанието прокурорът е приел, че Ц. от една страна е нарушил разпоредбите на чл. 197 и чл. 145, ал. 4 НПК, като не е изпълнил задължителни за него писмени указания на наблюдаващия прокурор, а от друга е станал причина за неоснователно забавяне на наказателното производство, с което е засегнал както правата на обвиняемия, така и на пострадалото от престъплението лице, а от друга страна е нарушил закона: не е изпълнил обективно възможните действия по разследването и хода на делото (изискване на справки, нови призовки, обявяване за общодържавно издирване, предявяване на постановлението за привличане на обвиняем, осигуряване на преводач и др.). Разпоредено е постановлението да бъде връчено на ищеца чрез началника на 07 РУ - СДВР, като копие от същото да се изпрати и на НАП за изпълнение. Указана е възможността наложеното наказание да бъде оспорено по реда на ЗАНН. Налице е отбелязване за лично връчване на ищеца на 04.12.2015г.

С Решение от 03.10.2019г. по нахд 221/2016г. на СРС, НО, 9 състав, постановлението е изменено, като наложената глоба е намалена от 1000,00 лева на 100,00 лева. С Решение № 167/09.01.2020г. по кнах № 12515/2019г. на Административен съд - София-град, XVIII к.с., решението на районния съд е отменено, като Постановлението на прокурора от 27.11.2015г. по пр.пр. 4985/2014г., с което на ищеца е наложена глоба, е отменено.

Административният съд е установил, отчитайки непредставянето на някои документи и актове в преписката, че липсва разпореждане на прокурор, което да не е било изпълнено от разследващия полицай Ц., а се касаело за задължителни писмени указания по чл. 196, ал. 1, т. 1 и т. 2 НПК. Оттук и не били налице елементите на фактическия състав на нарушението по чл. 405, ал. 1 ЗСВ, както и за налагане на административно наказание. Посочено е изрично, че неколккратно срокът за разследването е бил удължаван по искане на самия Ц., от което следвал извод, че забавянето е било законосъобразно, тъй като искането в тази насока е било възприето от прокурора като основателно. Поради отстраняване от разследването той е бил и възпрепятстван да извърши предстоящите процесуално-следствени действия.

За установяване на претърпените от ищеца неимуществени вреди са разпитани свидетелите Р.И. и С.Р.. Показанията им съдът, като прецени внимателно, включително с оглед обстоятелствата по чл. 172 ГПК, кредитира изцяло като вътрешно и помежду си непротиворечиви, в съзвучие с останалия събран по делото доказателствен материал и без данни да са дадени целенасочено пристрастно.

Свидетелят И. и ищецът са били колеги в 07 РУ - СДВР. Спомня си, че през 2015г. Ц. е бил отведен от конкретното досъдебно производство, което е било преразпределено именно на И.. Сочи, че били събрани на рутинна

ежедневна оперативка, на която на Ц. било връчено постановлението за налагане на глоба. Практиката била такава, но се случвало много рядко. Ищецът се почувствал изненадан, гузен и засрамен - почервениял, когато прочел постановлението. Затворил се в себе си, нямал желание да контактува. Не дошъл и на коледното празненство на управлението. Дотогава заедно спортували - имали записани часове да играят футбол по два пъти всяка седмица, а ищецът спрял да идва. Ц. бил служител с опит и авторитет, а след това започнало да се шушука по негов адрес - защо се е стигнало до наказание, че явно не си върши работата и т.н. Свидетелят Р. е бил пряк началник на ищеца Ц.. Също съобщава, че наказанието било обявено пред колектива. У ищеца оттогава възникнало едно разочарование, променил начина си на работа. Започнали шушукания по негов адрес и подмятания, че бил най-добрият, а ето докъде е стигнал. Притеснявал се и за професионалната си реализация, тъй като всяко наказание влизало в личното кадрово дело и влияело много негативно. Ц. се затворил, не общувал.

Съгласно чл. 2, ал. 1, т. 4 ЗОДОВ държавата отговаря за вредите, причинени на граждани от разследващите органи, прокуратурата или съда от налагане на наказание по Наказателния кодекс или на административно наказание, когато лицето бъде оправдано или административното наказание бъде отменено. Обезщетението обхваща всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице (чл. 4 ЗОДОВ).

По делото се установи, че на ищеца е наложено наказание по чл. 405, ал. 1 ЗСВ - глоба в размер на 1000,00 лева, което е отменено окончателно от съда поради това, че липсва извършено от него административно нарушение. При това положение е установено наличието на първата предпоставка за основателността на предявения иск. Ирелевантно е, че при оспорване на наложеното наказание първоинстанционният съд е приел, че е налице извършено от Ц. нарушение, като единствено е намалил размера на глобата. От значение е единствено крайният влязъл в сила правораздавателен акт на съда да отменя постановлението, с което е наложена глобата.

По делото е предявен иск за овъзмездяване на понесени в следствие на повдигнатото незаконосъобразно обвинение неимуществени вреди. Обезщетението за същите, съобразно чл. 52 ЗЗД, се определя по справедливост. Съгласно ППВС 4-1968г., справедливостта по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно понятие, а е свързано с преценката на редица конкретни, обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне размера на обезщетението: характерът на увреждането, начинът на извършването му, обстоятелствата, при които е извършено, допълнителното влошаване състоянието на здравето, причинените морални страдания, осакатявания, загрозявания и т.н. Обезщетението за неимуществени вреди в хипотезата на чл. 2 ЗОДОВ е за увреждане на неимуществени права, блага или правнозащитими интереси. Вредите се изразяват в нравствените, емоционални, психически, психологически терзания на личността, накърнената чест и достойнство. Справедливият размер на обезщетението по чл. 52 ЗЗД се определя въз основа на обективно съществуващите и установени по делото обстоятелства.

Във всички хипотези на чл. 2 ЗОДОВ те са видът на нематериалните увреждания, тяхната продължителност и интензитет, личността на увредения, начинът му на живот и обичайната среда, интереси и ценностна система, трудовата биография, отражението върху личния, обществен и професионалния живот, стигнало ли се е до разстройство на здравето, а ако увреждането на здравето е трайно, каква е медицинската прогноза за развитието на заболяването. Паричният еквивалент на неимущественото увреждане съдът определя към датата на деликта, изхождайки от обществено-икономическите условия в страната, а присъдената от този момент лихва има компенсаторен характер, като размерът на присъденото обезщетение не може да служи като източник за неоснователно обогатяване (р.214/08.01.2019г.-гр.д.3921/2017г.-IVг.о.).

Самият факт на налагане на наказание следва да се счита, че поражда у наказаното лице, независимо от личностните му особености, известно неудобство, притеснение, несигурност и страх, накърняват се честта и доброто му име в обществото и професионалната сфера, което няма как да не бъде възприемано като увреждане, което може да има и душевно, социално и здравословно-физиологично проявление. Показанията на разпитаните по делото свидетели установиха, че ищецът е изпитал срам и неудобство, а фактът на наложеното наказание е огласен пред колектива на районното управление. Свидетелите потвърдиха настъпването на негативна промяна у ищеца, породена от наложеното наказание: той се дистанцирал от колегите си, от организиран банкет и от спортни мероприятия. Наложено наказание е уронило авторитета на ищеца в службата му, тъй като е дало повод той да бъде одумван от другите. Изпитвал е и притеснения дали това наказание няма да се отрази негативно за кариерното развитие, още повече, че в наказателното постановление се вменяват лошо или пълно изпълнение на служебните задължения, съпроводени с подробен негативен коментар и оценка на поведението, обясненията и съображенията на наказаното лице. Не бива да бъде пренебрегвано обстоятелството, че наложилият глобата прокурор е разпоредил още с издаването му постановлението му да бъде изпратено на ТД на НАП за събиране на вземанията по него, без това по някакъв начин да е обвързано от изчакване актът да влезе в сила.

От друга страна на ищеца е наложено административно наказание глоба за твърдяно нарушение на служебните задължения, което, макар да е в сравнително висок размер, засяга в значително по-ниска степен личността и авторитета на наказаното лице, отколкото наказанията, налагани за извършени престъпления и по реда на Наказателния кодекс. Не се ангажираха доказателства, въпреки твърденията в исковата молба, че за събирането на паричната санкция са започнали действия от органите на НАП, съответно че ищецът в тази връзка е следвало да дава обяснения, да представя документи или да е бил ограничен в една или друга насока от този факт. Неблагоприятните последици са ограничени до zlepоставянето му пред колектива на районното управление, накърнено лично и професионално самочувствие и оттам ограничаване на контакти и участие в дейности. Не се установи по конкретен начин наложената глоба да е увредила възможността на ищеца за професионалната реализация, да е довела до трайни неблагоприятни последици за личността и здравето му.

Вземайки предвид горното, съдът намира, че справедливият пълен размер на обезщетението за нанесените на ищеца неимуществени вреди, съобразно стандарта на живот и икономическата ситуация в нашата страна, възлиза на сумата от **2000,00 лева**, ведно със съответната законна лихва от окончателното оправдаване. Присъждане на обезщетение под посочената сума не би било в състояние адекватно да овъзмезди пострадалото лице за понесените от него неблагоприятни последици. Напротив – определяне на обезщетение над тази сума не би служило за елиминиране на неблагоприятните последици в правната сфера на ищеца, а би довело до обогатяването му. Искът над тази сума до пълния предявен размер от 10000,00 лева следва да бъде отхвърлен.

Събраните по делото доказателства не обосновават прилагане на чл. 5 ЗОДОВ.

По разноските:

Съобразно с изхода от делото и при съобразяване на нормата на чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ, заплатената по делото държавна такса в размер на 10,00 лева следва да бъде присъдена в полза на ищеца, като в негова полза следва да се присъди и пропорционална на уважената част от иска част от заплатеното възнаграждение на адвокат, а именно сумата от 60,00 лева. Общо в полза на ищеца следва да се присъдят разноски в размер на **70,00 лева**.

Водим от горното, съдът

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА * да заплати на ИВ. М. Ц., ЕГН *****, на основание чл. 2, ал. 1, т. 4 ЗОДОВ, сумата от 2000,00 лева**, представляваща обезщетение за претърпените от ищеца неимуществени вреди, изразяващи се в увреждане на доброто му име и професионален авторитет, срам, притеснения за професионалната и личностна реализация, негативно колегиално отношение, тревожност и социално дистанциране, представляващо последица от наложеното му с Постановление от 27.11.2015г. по пр.пр. № 4985/2014г. на прокурор от Софийската районна прокуратура наказание "глоба" в размер на 1000,00 лева, което в последствие е отменено от съда, **ведно със законната лихва** от подаване на исковата молба (08.09.2020г.) до окончателното ☐ изплащане, **като ОТХВЪРЛЯ предявения иск за горницата над 2000,00 лева до пълния предявен размер от 10000,00 лева.**

ОСЪЖДА * да заплати на ИВ. М. Ц., ЕГН *****, на основание чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ, сумата от 70,00 лева**, представляваща разноски по делото на първа инстанция (гр.д. № 44723/2021г. на СРС).

Решението подлежи на обжалване пред Софийския градски съд с въззивна жалба, подадена чрез Софийския районен съд в двуседмичен срок от съобщението.

Решението, на основание чл. 7, ал. 2 ГПК, да се съобщи на страните.

РАЙОНЕН СЪДИЯ:

Съдия при Софийски районен съд: _____